

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över Promemoria Tillfällig åtgärd för att underlätta försvarsövningar under särskilda förhållanden

Er beteckning: KN2023/00937

Länsstyrelsen Skånes bedömning

Länsstyrelsen Skåne har förståelse för Försvarsmaktens behov av att kunna samarbeta med andra länder och att detta kan få konsekvenser som inte kunde förutses vid tiden för prövning av verksamheten enligt miljöbalken. Länsstyrelsen Skåne inser också behovet av att tillfällig anpassa lagstiftningen för att möjliggöra sådana samarbeten.

Länsstyrelsen Skåne anser dock att undantaget måste begränsas till att gälla villkor och försiktighetsmått som rör buller och utsläpp till luft då det är dessa som, utifrån de bedömda miljökonsekvenserna, begränsar försvarets möjlighet till samövning med andra länder. Tillstånden innehåller även andra villkor så som hantering av kemiska produkter och avfall, innehåll i utgående vatten (dag- eller spillvatten) återställande åtgärder för naturmiljön osv. Dessa bör inte inverka på möjligheten att samöva och ska därför fortsatt gälla. Alternativt kan en bedömning göras vid varje tillfälle av vilka villkor som ska undantas vid den specifika samövning. Bedömningen skulle kunna göras av tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsen Skåne anser även att det bör förtydligas att miljöbalkens hänsynsregler i 2 kap ska tillämpas i de sammanhang då undantag från villkor och förelägganden sker för att inte riskera påtaglig påverkan på människors miljö och hälsa. Oavsett behovet av undantaget riskerar verksamheten påverka boendemiljö, dricksvattentäkter, Natura 2000-områden, artskydd, riksintressen för fiske med mera. Det är även så att i de fall enskilda eller övriga berörda finner anledningen att klaga till tillsynsmyndigheten behöver en bedömning göras mot en bestämmelse. Detta kan svårligen göras om undantaget är oreglerat.

Länsstyrelsen anser också att det särskilt krävs ett förtydligande hur undantag från villkor som rör påverkan på natura 2000-områden förhåller sig till den föreslagna förändringen.

Den föreslagna tillfälliga ändringen i miljöprövningsförordningen anger vidare inget krav på förhandsinformation till berörda. Förhandsinformation om vad som planeras utföras kan bidra till

förtroendeskapande och minska risken för olägenhet till följd av överraskande störningar. Det är därför angeläget att inte bara tillsynsmyndigheten utan även allmänheten och övriga berörda informeras.

I 2 kap. 4 § miljötillsynsförordningen framgår att Försvarsinspektören för hälsa och miljö har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken för samtliga verksamheter och åtgärder inom Försvarsmakten med flera myndigheter. Länsstyrelsen Skåne anser att det bör förtydligas vad som gäller i denna del avseende verksamheter och åtgärder som vidtas av andra länders försvarsmakter inom Sverige.

Lika så bör frågan om ansvar för skador som kan uppkomma till följd av att verksamheten belysas inför beslut. Eventuella skador riskerar att få en negativ inverkan på förtroendet för Försvarsmakten.

Försvarsmaktens uppdrag att växa i större omfattning inverkar inte endast på Försvarets verksamhet utan påverkar även andra myndigheters arbete. Många av Försvarsmaktens gällande tillstånd i Skåne är gamla (Kabusa övningsfält 2011-05-05, Ravlunda 2001-04-05, Rinkaby 2006-03-02) och därför menar Länsstyrelsen Skåne att det finns ett långsiktigt och övergripande behov av att uppdatera dessa till moderna tillstånd. För att det ska kunna ske tillräckligt snabbt behöver det tillföras resurser för dessa uppgifter, både inom Försvarsmakten och prövningsmyndigheten. Försvarsmaktens utveckling är en gemensam angelägenhet och det är viktigt att det sker med hänsyn till människors hälsa och miljön.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av miljödirektör Rima Dauod med miljöhandläggare Annika Hansson som föredragande. I ärendet har även deltagit tillförordnad enhetschef Anders Bertholdsson, miljöprövningsenheten.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.